

χαλκοῦ κατωφλοίου τοῦ ναοῦ διὰ βλέμματος ἀσταθοῦς, κατεμέτρησε τὸν τόσῳ ἐπίφοδον ἔχθρὸν τηρῶν συγγένην. Εὐθὺς ὁ Φριτιόφ ἀπεκδύεται τὸ ξίφος του στριψεῖς ἐπὶ τοῦ ἐκ χρυσοῦ βωμοῦ τὴν ἀσπίδα του καὶ: «—Ἐν τῇ πάλῃ ταύτῃ, λέγει, ἡ νίκη ἀγήκει ἐκείνῳ ὅστις πρῶτον ἐκτείνει πρὸς τὸν ἄλλον τὴν χεῖρα.»

Ο βασιλεὺς ὑψοὶ τὰς χειρίδας του καὶ αἱ μόνο ἐκείναι χεῖρες αἱ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον κεχωρισμέναι συσφίγγονται πάλιν ὡς σημεῖον συγδέσμου.

Ο ιερὺς αἴρει τὴν κατὰ τοῦ ἔξοριστου ἀράν· ἡ κεφαλὴ τοῦ Φριτιόφ, ἀπαλλαγέντος ταύτης ἀνορθοῦται εὐφροσύνως. Άλρηνς φαίνεται ἡ Ἰνγεβόργη φέρουσα στολὴν γαμπλίον μετὰ τοῦ βασιλικοῦ ἐμβλήματος τῆς ἵκτιδος καὶ περιεστοιχισμένην ὑπὸ τῶν ἀκολούθων της, ὡς ἡ σελήνη ὑπὸ τῶν ἀστέρων. Οἱ ωρᾶιοι ὄστραλμοί της εἰσὶ πλήρεις διακρίων· ἔρχεται νὰ στροφῆῃ ἐπὶ τῆς ἀγκάλης τοῦ ἀδελφοῦ της. Ἀλλ' οὗτος συγκεκυνημένος ὡς καὶ αὐτὴ ἀποθέτει αὐτὴν ἡδέως ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ πιστοῦ φίλου τῆς γεότητός της· πρὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Βαλδουρ τείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Φριτιόφ ἐκείνον ὅστις τὴν ἥγάπησε τόσον.

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΕΡΕΘΙΣΤΟΝ

Πολλάκις κοινῶς ἐκλαμβάνομεν ευερέθιστον τινὰ διάθετιν ἰσχυρὰν ὡς ἰσχυρὸν χαρακτῆρα. Τὸν ἀνθρωπὸν ὅστις καθίστησι τοὺς ὑπηρέτας νὰ τρέμωσι διὰ τοῦ βλέμματος, οὐ δὲ τῆς μανίας ἢ ἐκρηκτὶς ἐμβάλλει τοὺς παιδας εἰς παγκόν, διοτι θέλει νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὴν θέλησιν αὐτοῦ καὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ τρόπον ἐν πάτη, καλούμενην ἰσχυρὸν χαρακτῆρος ἀνθρωπὸν. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι οὗτος εἶναι ἀσθενοῦς χαρακτῆρας. Μόνον τὰ πάθη του εἰσὶν ἰσχυρά, οὗτος δὲ ὡς ἀυτῶν κυριεύμενος εἶναι ἀσθενής. Πρέπει νὰ μετρῶμεν τὴν δύναμιν ἀνθρώπου τινος ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν διαθέσεων ἃς καταβάλλει καὶ ἀναχαιτίζει, οὐχὶ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων αἵτινες τὸν ὑπατάσσουσι· ἐντεῦθεν δὲ ἡ περιστολὴ ἔχυτοι εἶναι τὸ ὑψιστον τῆς ἰσχύος ἀποτέλεσμα.

Εἶδετε ποτὲ ἀνθρωπὸν λαμβάνοντα προφανῆ ψεύδη μόνον δὲ ὀλίγον ὀχριῶντα, είτα δὲ ἀπαντῶντα ἡσυχίας; Οὗτος ἡνὶ ἀνθρωπὸς ἰσχυρὸς πνευματικῶς. Ἡ εἶδετε ποτέ τινα ἐν ἀγωνίᾳ, ἰστάμενον ὡς βράχον, κυριεύοντα ἔχυτον; Ἡ τινα διερχόμενον διὰ πικρᾶς καθημερινῆς δοκιμασίας, σιωπηλόν, καὶ οὐδέποτε οὔτε διὰ μιᾶς λέξεως λέγοντα τῷ κόσμῳ, τί ἡτο τὸ διαταράξαν τὴν οἰκιακὴν αὐτοῦ εἰρήνην; Αὕτη ἐστὶ δύναμις. Ἐκεῖνος δόστις εἶναι ἀπηλαγμένος σφοδρῶν παθῶν ἐκείνος δόστις λίαν εὐαίσθητος ὣν δύναται ἐρεθίζομενος νὰ κρατήσῃ ἔχυτον, καὶ νὰ συγχωρήσῃ, διατοῦτας εἶναι ἰσχυρὸς ἀνήρ, πνευματικὸς ἥρως.

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΓΟΡΤΣΑΚΩΦ

Ο ἀρχικαγγελάριος τῆς ῥωσικῆς αὐτοκρατορίας, πρίγκιψ Ἀλέξανδρος Γορτσακώφ, ἐν ἡλικίᾳ 78 ἔτῶν,

διατηρεῖ σὺν τῇ ῥώμῃ τοῦ σώματος, σπανίαν δύναμιν πνεύματος. Ο Γορτσακώφ ἀνῆλθεν εἰς τὴν διπλωματικὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν στιγμὴν τῶν τελευταίων δυστυχημάτων τοῦ Ναπολέοντος Α', ὅτε ὁ χάρτης τῆς Εὐρώπης ἐμελλε νὰ ὑποστῇ γενικὴν ἀναθεώρησιν. Τῷ 1824 διώρισθη γραμματεὺς τῆς ἐν Λονδίνῳ πρεσβείας, ἐκεὶ δὲ ὃν ἔμαθε κατὰ βάθος τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, μετὰ τῆς εὐκολίας τῆς ιδιαίσσης εἰς τοὺς σλαβικοὺς λάρυγγας. Λαλεῖ δὲ πάσας ἀδιακρίτως ἐκλέγων ἐκείνων ητος εὐκολύνει μᾶλλον τὸν μεθ' οὐ λαλεῖ, προσφερόμενος μετὰ μεγίστης πρὸς τοῦτο συγκαταβάσεως. Ἀλλὰ δὲν πρέπει τις καὶ νὰ καταχρασθῇ τῆς τοιαύτης ἐλευθερίας, πρὸ πάντων δὲ δὲν ἐπιτρέπει παρέκβασιν ἀπὸ τῶν κανόνων τῶν διπλωματικῶν. Ο Βίσμαρκι παρέχει ἡμῖν ἀπόδειξιν τοῦ τοιούτου. Ο καγγελάριος τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ἡμέραν τινα χωρὶς πολὺ νὰ σκεφθῇ ἀπέστειλεν ἐπίσημον γεγραμμένον γερμανιστί. Ο Γορτσακώφ ὅλιγον ηγαντιστίθη ἐκ τοῦ ἀστεῖσμοῦ καὶ διείδεν ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖν πρὸς παρέκβασιν καὶ σφετερισμόν. Ἀμέσως γράφει ἀπάντησιν προσωπικήν, καὶ τὴν γράφει εἰς ῥωσικὴν γλώσσαν. Τὸ αὐτόγραφον τοῦτο τοῦ πρίγκηπος Γορτσακώφ εἶναι ἐν τῶν κειμηλίων τῶν διπλωματικῶν ἀρχείων τοῦ Βερολίνου.

Τῷ 1830 ὅτε ὁ πολιτικὸς κόσμος ἐπληροῦτο δυσχερειῶν, ὁ πρίγκιψ Γορτσακώφ κατέλιπε τὸ Λονδίνον καὶ μετέβη εἰς Ἰταλίαν ὡς ἐπιτετραμένος ἐν Φλωρεντίᾳ. Δύο ἔτη, βραδύτερον τὸν βλέπομεν ἐν Βιέννη, ἔνθα ἡ δέσις του ἀμέσως καθίσαται δύσκολος. Ἀλλ' ὁ πρίγκιψ Γορτσακώφ, περιελθὼν εἰς τὸν περιόδον βαθύν, ὡς ἐκ τοῦ ἀπροσδοκητοῦ θανάτου τοῦ πρεσβευτοῦ, ἐκτήσαται μεγάλην προσωπικὴν ἐπιφορὴν καὶ αἱ συμβουλαὶ δὲς ἔδιος ἡκούοντο, ἐπὶ καὶ παρὰ τοῦ γέροντος Μεττερνίχου, τοῦ μᾶλλον δυστρόπου τῶν διπλωματῶν τῆς ἀρχαὶς σχολῆς. Ἐκ τῆς εἰς Βιέννην πρεσβεύσεως ταύτης χρονολογεῖται ἡ ὑπόληψις τοῦ πρίγκηπος Γορτσακώφ ἐν τῷ διπλωματικῷ εὐρωπαϊκῷ κόσμῳ, ἢ δὲ πρέσβευσις αὐτοῦ ἐν Στουτγάρδῃ τῷ 1841, τὴν καθιέρωσε καὶ ἐπεσφράγισεν. Ἐκεῖ διεπραγματεύθη μετὰ τῆς μεγαλητέρας δεξιότητος καὶ ἀμέσου ἐπιτυχίας τὸν γάμον τῆς πρίγκηπίστης Ὀλγας τῆς Ρωσίας μετὰ τοῦ βασιλικοῦ πρίγκηπος κληρονόμου τοῦ θρόνου τῆς Βυρτεμβέργης. Η συγάφεια αὕτη θερμῶς ἐποθεῖτο ἐν Πετρουπόλει.

Διωρίσθη πρεσβεύτης ἐν Βιέννῃ ὅτε τὸ ζήτημα τῆς Ἀνατολῆς εἰσήρχετο εἰς μίαν τῶν τραχυτέρων φάσεών του, τὸν πόλεμον τῆς Κριμαίας. Η Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία εἶχον τὴν μεγαλειτέραν ἀνάγκην ὅπως ἡ Αὐστρία τηρήσῃ τούλαχιστον οὐδετερότητα. Η Ρωσία εἶχεν ἀφορμὴν νὰ ἐπιτέξῃ ὅτι ἡ δύναμις ἐκείνη δὲν θὰ ἐξέπλητε τὸν κόσμον διὰ τῆς ἀχαριστίας της. Πᾶσαι αἱ προσπάθειαι τοῦ πρίγκηπος Γορτσακώφ διηγούνθησαν πρὸς τοῦτο. Ἀλλ' ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία ἔξεινκησαν. Η Αὐστρία διετέλεσεν οὐδετέρα.

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συνθήκης τῶν Παρισίων, ὁ πρίγκιψ Γορτσακώφ ἐκλήθη, ἀποσυρθέντος τοῦ κά-

μητος Νεσσελρόδε, νὰ ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἑξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ρωσίας. Τὸ πᾶν ἐδέιτο ἀναδιοργανώσεως. Ο Τζάρος Νικόλαος ἀπέφερεν εἰς τὸν τάφον τὸ γόνητρον τὸ ὄποιον ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἔκαμε τὴν μεγαλητέραν αὐτοῦ δύναμιν. Καὶ τοι ἐμφορούμενος ἐκ τῶν καλλιτέρων προθέσεων, ο Τζάρος Ἀλέξανδρος Β' οὐδὲν ἦττον παρελάμβανε τὴν αὐτοκρατορίαν ὑπὸ ἀξιοθηντούς περιστάσεις. Πρὸ πάντων ἔχειαζετο νὰ σωθῇ καὶ νὰ μεγαλυθῇ μετὰ φρονήσεως. Τοῦτο ἐπεχείρησε ὅσον τὸ ἐπ' αὐτὸν ὁ πρίγκηψ Γορτσακῷ, καὶ ἤκολούθη τὴν δόδον αὐτοῦ μετὰ δραστηρίας ἐπι-

λεξάνδρου τοῦ Β', τὴν χειραρφέτησιν τῶν δούλων, πῆταις ὑπῆρξεν ἀληθῖς κοινωνικὴ ἐπανάστασις ἐν Ρωσίᾳ. Η στάσις αὕτη δὲν ἔκωλυε τὸ ἀνακτοβούλιον τῆς Πετρουπόλεως νὰ διατηρήσῃ ἐν Εὐρώπῃ πᾶσαν τὴν βαρύτητα καὶ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. Τοῦτο ἐγένετο κατάδηλον ἐν ταῖς διαπραγματεύσεσιν αἵτινες ἐπηοχόλησαν τὴν πολιτικὴν ἀπὸ τοῦ 1858 μέχρι 1870, καὶ αἵτινες ἐπέφερον πολέμους καὶ ἀνατροπάς. Απὸ τοῦ 1870, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Γαλλοπρωστικοῦ πολέμου, η 'Ρωσία ἐπανέκτησε ὑπέροχον μέρος ἐν τοῖς πράγμασιν, τοῦτο δὲ ὄφειλε εἰς τὴν ἔξιχως σώφρονα

Ο Πρίγκηψ ΓΟΡΤΣΑΚΩΦ

μονῆς, ἐξ ὅσων δὲ σήμερον βλέπομεν ἀποδεικνύεται ὅτι πληρέστατα ἐπέτυχεν.

«Η 'Ρωσία δὲν ἀπειλεῖ ἀλλὰ περιστέλλεται,» εἶπεν ὁ νέος ἐπὶ τῶν ἑξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐν μιᾷ τῶν ἐγκυρῶν του. Η λέξις αὕτη κατέστη τὸ πρόσταγμα καὶ διέγραψε γραμμὴν διαγωγῆς πλήρη ἀξιοπρεπείας. Λύτη ἐπέτρεψεν ἐξ ἐνός μὲν νὰ κατασταλῇ διὰ τῆς μεγαλητέρας δραστηριότητος καὶ χωρὶς πολὺ νὰ προσέχῃ τί θὰ ἔλεγον τὰ τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ἀνακτοβούλια, αἱ ταραχαὶ ἐν Πολωνίᾳ τῷ 1861· ἐξ ἑτέρου νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς βασιλείας 'Α-

καὶ εὐθεῖαν πολιτικὴν τοῦ πρίγκηπος Γορτσακῷ.

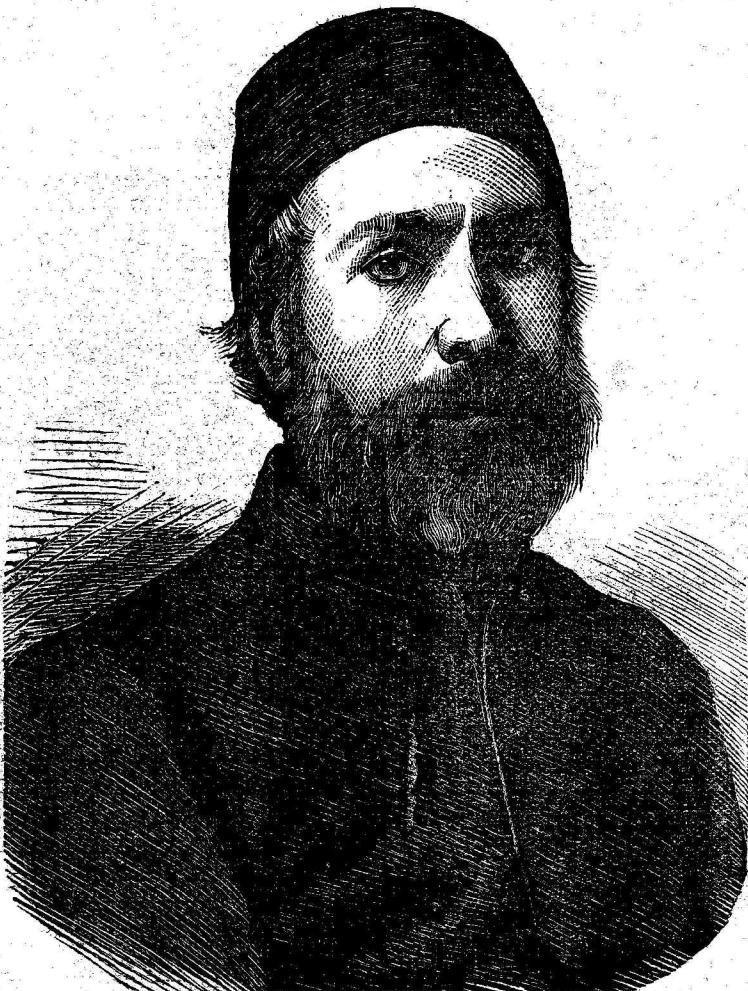
Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἔτους 1871 τωρόντι, ὁ πρίγκηψ Γορτσακῷ εὗρε τὴν εὔκαιριαν πρόσφορον νὰ σχίσῃ τοὺς ὄρους τῆς συνθήκης τῶν Παρισίων αἵτινες προσέβαλον τὴν ἀλαζωνίαν τῆς 'Ρωσίας. Πλὴν τούτου ἥτον ἀνάγκη ὅπως ἡ δύναμις αὕτη ἀνταμειφθῇ διὰ τὴν οὐδετερότητα τὴν ἐτήρησε διαρκοῦντος τοῦ ἀγῶνος τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γαλλίας. Εγτεῦθεν ἡ ἐν Λονδίνῳ συνέλευσις καθ' ἥν η 'Ρωσία ἐπανέκτησε διπλούς πόλεμος τῆς Κριμαίας τὴν ἔκαμεν ἀπολέστη.

Απὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ συστολὴ τῆς 'Ρωσίας

παύει. Ἀντικαθίσταται δὲ διὰ διπλωματικῆς ὀραστηρότητος οὐδέποτε τὸ πρὶν δευχθέοντς, ἀπόληξάσης ἐπὶ τέλους εἰς τὸν νῦν διεξαγόμενον πόλεμον, εἰς δὲν δὲ Τζάρος κατέρχεται, καθά αὐτὸς λέγει, ὡς ἐλευθερωτῆς τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς.

Ο ΕΤΕΜ ΠΑΣΣΑΣ

Ο ἐνεστώς Μέγας Βεζύρης τῆς Τουρκίας καίτοι μωμεθανὸς τὴν θρησκείαν καὶ ἀνατροφήν, εἶναι ὅμως Ἐλλην τὸ γένος, ἐκ τῆς νήσου Χίου, ἔνθα ἐγεννήθη τῷ 1823. Παῖς ἦτι ὃν ἐπωλήθη ὡς δούλος εἰς τὸ γνωστὸν Τουρκὸν πολιτικὸν Κοσροῦ πασσᾶ. Ο κύριος αὐτοῦ ταχέως εἶδε τὴν ἔκτακτον ἰκανότητα τοῦ νεαροῦ δούλου του, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν νὰ ἐκπαιδευθῇ ἐν Παρισίοις. Ἐπανελθὼν εἰς Κωνσαντινούπολιν διωρίσθη λοχαγὸς τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν, καὶ ταχέως προήχθη. Τῷ 1849 διωρίσθη ὑπασπιστὴς τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἐπλήρωσε διαδοχικῶς διαφόρους ὑψηλάς πολιτικὰς θέσεις. Ἐγένετο Ὅπουργὸς τῶν ἔξωτερικῶν, εἰτα διωρίσθη πρεσβευτὴς παρὰ διαφόροις Εύρωπαικαῖς αὐλαῖς. Πεσόντος τοῦ Μιδατ πάσσα διωρίσθη εἰς τὴν παρούσαν αὐτοῦ θέσιν.

Ο ΕΤΕΜ ΠΑΣΣΑΣ

Η ΡΟΖΑ

Η ΤΑ ΔΥΟ ΦΡΟΓΡΙΑ

(Συνέχεια: ίδε ἀριθ. 13.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Η ἐκ τοῦ Φρουρίου φυγὴ τῆς Ρόζας—οδοιπορεῖ μόρη κατὰ τὸ μεσονόχτιο—Ο Ἰππότης Ἐλβέρτος ἀπάγεται σιδηροδέσμιος εἰς τὸ Φρούριον τῶν Αιγαίων.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ προηγουμένου κεφαλαίου εἴπο-

μεν ὅτι ὁ μὲν Ἰππότης Ἐμβῆς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν εὑωχοῦτο ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθουσῇ τοῦ Εὔτυχοῦ Φρουρίου, δὲ ἔντιμος ἴδιοκτήτης αὐτοῦ καὶ ἡ ἀξιαγάπητος θυγάτηρ τοῦ πλήρεις θλίψεως διέμενον ἐν τῷ Προσφριλεῖ Δωματίῳ. Τότε αἰρυντας ἐπῆλθεν εἰς τὴν Ρόζαν ἡ ιδέα ὅτι οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες εἰσελθόντες ἐλαφυραγώγησαν τὸ δωμάτιόν της, δὲν εἶχον κλειδώσει τὴν ἔξω θύραν διὰ τῆς ὁποίας εἰρῆλθον εἰς αὐτό ὅθεν ἀνέκραξεν, «ὦ! πάτερ μου, δες προσπαθήσωμεν νὰ διαφύγωμεν διά τινος χαμηλοῦ παραβύρου καιμένου ὅπισθεν τοῦ Φρουρίου.» «Ἀλλοίονον! ἀγαπητόν μοι τέκτνον,» εἶπεν ὁ

Ιππότης Ἐλβέρτος, «δὲν γνωρίζεις παντάπασι τὰς διαθέσεις τοῦ ἔχθροῦ μου· διώτι ἀν ἐγώ δραπετεύων ἐκ τοῦ Φρουρίου ἥθελον παρεμποδίσει τὴν ἐντελῆ λεηλάτησιν αὐτοῦ, οὗτος ἥθελε βεβαίως μ' ἐκδικηθῆ πυρπόλων τὸ ὄρχασιν τοῦτο καὶ ὄρκιον οίκοδόμημα καὶ ἥθελεν οὕτω καταστραφῆ πολὺς θησαυρὸς καλῶς κεκρυμμένος καὶ πολλὰ οίκογενεακὰ ἔγγραφα πολυτιμότατα εἰς ἡμᾶς. Πέποιθα προσέτι ὅτι αὐτὸς ἥθελε κατακύσει πάσας τὰς πέριξ τοῦ Φρουρίου οἰκίας καὶ ἵσως ἥθελε θαγατώσει τὰς γυναικας καὶ τὰ τέκνα τῶν ἀνδρείων στρατιωτῶν μου τῶν στρατευτάντων πρὸς ἀποδίωξιν τοῦ ἔχθροῦ. Εἶναι δὲ πιθανώτατον ὅτι ἐγώ φεύγων ἥθελον συλληφθῆ καὶ τότε ἀν

δὲν ἐθανατωνόμην παρευθύνεις, ἥθελον ρύθμη εἰς βδελυράν εἰρκτὴν ὅπου ἥθελον καταστραφῆ ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τοῦ σκότους· ἡ δὲ ἴδική σου τύχη ἥθελε κατασταθῆ ἔτι δεινοτέρα. Πρὸς τούτους ἀπόντων μὲν τῶν στρατιωτῶν μου, φυλακισμένων δὲ τῶν ὑπηρετῶν μου καὶ καταστάντος τοῦ δεξιοῦ μου βραχίονος ὀγκάνου, ματαίᾳ ἥθελον εἰσθαι πάσα ἀντίστασις. Οταν δὲ μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου ἐπαγέλθωσιν οἱ στρατιωταί μου εἰς τὰς ἑστίας των, τότε δές ἀποστείλη ὁ Βύρξιος ἔνα ἐκ τούτων πρὸς τὸν